

GORZOWSKIE

WIADOMOŚCI
KOŚCIELNE

ORGAN URZĘDOWY
KURII BISKUPIEJ
GORZÓW 1961
WRZESIEŃ

Całość nowych przepisów liturgicznych mszalnych i brewiarzowych
w tłumaczeniu polskim zawarta w miesięcznikach: lipiec, sierpień
i wrzesień.

Gorzowskie Wiadomości Kościelne

Organ Urzędowy Kurii Biskupiej

Rok 5

Gorzów, wrzesień 1961 r.

L) ZAKOŃCZENIE MSZY

507. Na końcu Mszy mówi się *Ite Missa est*, na co odpowiada się *Deo gratias*.

Jednak:

- a) we wieczornej Mszy Wieczery Pańskiej, po której następuje uroczyste złożenie Najśw. Sakramentu oraz w innych Mszach po których następuje jakaś procesja, mówi się *Benedicamus Domino*, na co odpowiada się *Deo gratias*;
- b) w Mszach z oktawy Zmartwychwstania do *Ite missa est* i następującego *Deo gratias* dodaje się podwójne *Alleluia*;
- c) w Mszach za zmarłych mówi się *Requiescant in pace*, na co odpowiada się *Amen*.

508. Po odmówieniu *Piaceat* daje się błogosławieństwo, które opuszcza się tylko wtedy, gdy mówi się *Benedicamus Domino* albo *Requiescant in pace*.

509. Jako ostatnia ewangelię w każdej Mszy zasadniczo odczytuje się początek Ewangelii według Jana. Jednak w 2 niedzielę Męki Pańskiej czyli Palmową we wszystkich Mszach, które nie łączą się z poświęceniem palm i procesją, odczytuje się ostatnia ewangelię własną.

510. Ostatnią ewangelię zupełnie się opuszcza:

- a) w Mszach w których mówi się *Benedicamus Domino*, zgodnie z n. 507 a;
- b) w trzeciej Mszy w święto Bożego Narodzenia;
- c) w 2 niedzielę Męki Pańskiej czyli Palmową we Mszy, która następuje po poświęceniu i procesji z palmami;
- d) we Mszy Wigilii Wielkanocnej;
- e) w Mszach za zmarłych, gdy następuje absolucja przy katafalku;
- f) w Mszach, które następują po niektórych konsekracjach zgodnie z rubrykami Pontyfikatu Rzymskiego.

ROZDZIAŁ IX

RODZAJ GŁOSU WE MSZY

511. We Mszy czytanej mówi się głośno:

- a) słowa *In nomine Patris* itd.; psalm *Iudica me Deus* z antyfoną, spowiedź powszechna i następujące modlitwy aż do *Oremus* włącznie; modlitwy *Aufer a nobis* oraz *Oremus te, Domine* mówi się cicho;

- b) antyfonę na wejście z werselem i Gloria Patri oraz Kyrie, eleison;
- c) hymn Gloria in excelsis Deo;
- d) Dominus vobiscum, Oremus, Flectamus genua — Levate, modlitwy;
- e) lekcje, epistołę, gradual, traktus Alleluia z werselem, sekwencję i ewangelię;
- f) wyznanie wiary;
- g) Dominus vobiscum, Oremus, antyfonę na ofiarowanie oraz słowa Orate fratres;
- h) prefację oraz Sanctus — Benedictus;
- i) słowa Nobis quoque peccatoribus; modlitwę Pańska ze wstępem; Per omnia saecula saeculorum i Pax Domini sit semper vobiscum; Agnus Dei itd.; słowa Domine, non sum dignus przed Komunią celebrans; formuły przy Komunii wiernych; antyfonę na Komunii; Dominus vobiscum i pokomunie oraz słowa Humiliate vestra Deo i modlitwę nad ludem.

Wszystkie inne modlitwy odmawia się cicho.

512. Kapłan winien bardzo starać się o to, aby modlitwy głośne odmawiać wyraźnie i godnie, niezbyt śpiesznie, aby mógł czytać ze zrozumieniem i niezbyt wolno, aby nie sprawiać odrazy słuchającym; jeżeli odprawia przy bocznym ołtarzu, niech nie mówi zbyt głośno, aby nie przeszkadzać odprawiającym równocześnie w tym samym kościele, ani tak cicho, że otaczający nie mogą go słyszeć. Modlitwy ciche niech odmawia tak, aby sam siebie słyszał, a nie był słyszany przez otaczających go.

513. We Mszy uroczystej celebrans:

- a) śpiewa: Dominus vobiscum, ilekroć zachodzi, oprócz wersełów po spowiedzi powszechnej; modlitwy; Oremus przed antyfoną ofiarowanie; Per omnia saecula saeculorum z prefacją; Per omnia saecula saeculorum z Pater noster i jego wstępem; Per omnia saecula saeculorum z Pax Domine;
- b) zaczyna śpiewać Gloria oraz Credo, gdy należy je wykonać;
- c) mówi głośno: modlitwy przy Komunii wiernych i słowa błogosławieństwa na końcu Mszy;
- d) mówi półgłosem: części, na które mają odpowiadać diakon i subdiakon;
- e) mówi cicho: inne części, które we Mszy czytanej należy odmawiać głośno;
- f) opuszcza: te części, które wygłaszają diakon, subdiakon i lektor.

514. W Mszach śpiewanych, to znaczy bez diakona i subdiakona, celebrans winien zachować to, co powiedziano w numerze poprzednim, a ponadto winien odśpiewać części należące do diakona i subdiakona. Epistołę może śpiewać lektor. Jeżeli lektor jej nie śpiewa wystarczy, jeżeli odczyta ją bez śpiewu sam celebrans, może on jednak odśpiewać ją w zwykły sposób.

515. Tonu uroczystego w śpiewie modlitw, prefacji i modlitwy Pańskiej używa się:

- a) w niedziele;

- b) w Mszach świątecznych oraz we Mszy o N. Maryi Pannie w soboty;
 - c) w wigilie 1 klasy;
 - d) w Wielki Czwartek Wieczery Pańskiej;
 - e) w oktavach;
 - f) w Mszach wotywnych 1, 2 i 3 klasy.
516. Tonu powszedniego (ferialis) używa się:
- a) w dni powszednie;
 - b) w wigilie 2 i 3 klasy;
 - c) w Mszach wotywnych 4 klasy;
 - d) w Mszach za zmarłych.

ROZDZIAŁ X

PORZĄDEK KLĘCZENIA, SIEDZENIA I STANIA WE MSZY

517. We Mszy czytanej kapłan odprawiający klęka:

- a) ilekroć w obrzędach Mszy (Ritus servandus in celebratione Missae) albo w Częściach stałych Mszy (Ordo Missae) albo w częściach zmiennych Mszy (Proprium), zaznaczono, że ma klękać;
- b) gdy Najśw. Sakrament spoczywa odsłonięty na ołtarzu, ilekroć przychodzi do środka ołtarza, lub odchodzi.

518. W Mszach śpiewanych, kapłan odprawiający klęka:

- a) w tych momentach, w których klęka we Mszy czytanej; jednak na słowa, które inni mają odśpiewać nie klęka wtedy, gdy sam czyta te słowa, lecz wtedy, gdy te słowa śpiewają usługujący lub chór, zależnie od przepisów rubryk;
- b) na słowa Et incarnatus est w wyznaniu wiary kapłan odprawiający zawsze klęka, gdy te słowa odmawia; gdy się je śpiewa, powtórnie klęka, jeżeli nie siedzi; jeżeli siedzi, nie klęka, lecz tylko głęboko pochyla odkryta głowę, z wyjątkiem trzech Mszy Bożego Narodzenia i Mszy Zwiastowania N. Maryi Panny, w których wszyscy klękają, gdy śpiewa się te słowa.

519. Usługujący we Mszach ze śpiewem zawsze klękają z odprawiającym kapłanem oprócz subdiakona trzymającego księgę na ewangelię i akolitów trzymających świeczniki, którzy wtedy nie klękają. Gdy diakon śpiewa słowa, na które należy klękać, sam klęka zwrócony w stronę księgi, celebrans zaś i wszyscy inni klękają zwróciwszy się w stronę ołtarza. Na przeistoczenie usługujący klękają na oba kolana.

520. W chórze, ci którzy nie są Prałatami klękają na spowiedź powszechną z psalmem i na błogosławieństwo celebransa na końcu Mszy. Prałaci zaś i kanonicy na błogosławieństwo głęboko pochylają głowy.

521. Ponadto wszyscy, także Prałaci, klękają w chórze:

- a) na Przeistoczenie;
- b) na Komunię wiernych;
- c) W Mszach dni powszednich Adwentu, W. Postu, okresu Męki Pańskiej, Suchych Dni wrześniowych, wigilii 2 i 3 klasy poza okresem wielkanocnym i w Mszach za zmarłych; na modlitwy

przed epistołą, po Dominus vobiscum; od końca Sanctus aż do wstępu modlitwy Pańskiej wyłącznie oraz na modlitwy po Komunii i nad ludem;

d) ilekroć usługujący lub Chór śpiewają słowa, które wymagają ukłonienia.

522. W chórze wszyscy klękają na jedno kolano:

a) gdy celebrans odmawia w wyznaniu wiary słowa Et incarnatus est itd.;

b) gdy w ostatniej ewangelii czyta słowa Et Verbum caro factum est.

523. We Mszy uroczystej celebrans może siedzieć obok ołtarza po stronie epistoły między diakonem i subdiakonem, gdy śpiewa się: Kyrie, eleison, Gloria in excelsis, sekwencję i Credo; w innym czasie stoi przy ołtarzu lub klęka, jak wyżej. Odnosi się to także do Mszy śpiewanej.

524. W chórze nie siedzą ci, którzy aktualnie śpiewają, inni zaś mogą siedzieć:

a) gdy celebrans siedzi;

b) gdy śpiewa się lekcje i epistołę, gradual, traktus, Alleluia z jego wersetem i sekwencję;

c) od ofiarowania aż do okadzenia chóru, lub jeżeli nie okadza się chóru, aż do prefacji;

d) do końca Komunii aż do Dominus vobiscum przed po komunią.

Na inne części stoją lub klękają jak wyżej.

ROZDZIAŁ XI

PRZYGOTOWANIE OŁTARZA DO MSZY

525. Ołtarz, na którym odprawia się Najśw. Ofiarę Mszy winien być kamienny, należyce konsekrowany, albo powinien zawierać płytę kamienną, należyce konsekrowaną, która ma być tak obszerna, aby spoczęła na niej hostia i większa część kielicha, albo na podstawie indultu papieskiego antimensium należyce poświęcone.

526. Ołtarz należy przykryć trzema poświęconymi obrusami, z których jeden ma być tak długi, aby po bokach spływał aż do posadzki.

527. Nad ołtarzem winien się wznosić dość wielki krzyż z wizerunkiem Ukrzyżowanego, a po obu jego stronach świeczniki z zapalonymi świecami, których ilość zależy od rodzaju Mszy. Ustawia się także tabliczki z cichymi modlitwami, lecz tylko na czas Mszy; po stronie epistoły przygotowuje się poduszkę lub pulpit pod Mszał.

528. Po stronie epistoły, na stole do tego przeznaczonym, należy przygotować ampułki z winem i wodą oraz ręcznik na tacce, mały dzwonek i patenę do Komunii wiernych.

529. Na ołtarzu nie wolno kłaść niczego, co nie należy do Ofiary Mszy lub ozdób ołtarza.

530. Tam, gdzie istnieje zwyczaj zapalania świecy obok ołtarza, od Przeistoczenia do Komunii, należy go zachować.

**CALENDARIUM
BREVIARIUM ET MISSALIS ROMANI
IANUARIUS**

1	OCTAVA NATIVITATIS DOMINI	I cl.
5	Commemoratio S. Telesphori Papae et Mart.	Comm.
6	IN EPIPHANIA DOMINI	I cl.
7		
8		
9		
10		
11	Commemoratio S. Hygini Papae et Mart.	Comm.
12		
13	IN COMMEMORATIONE BAPTISMATIS D. N. I. C.	II cl.
14	S. Hilari Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
	Commemoratio S. Felicis Presb. et Mart.	
15	S. Pauli primi Eremitae, Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Mauri Abb.	
16	S. Marcelli I Papae et Mart.	III cl.
17	S. Antonii Abb.	III cl.
18	Commemoratio S. Priscae Virg. et Mart.	Comm.
19	Commemor. Ss. Marii, Marthae, Audifacis et Abachum Mm.	Comm.
	Commemoratio S. Canuti Regis, Mart.	
20	Ss. Fabiani Papae et Sebastiani Mm.	III cl.
21	Ss. Agnetis Virg. et Mart.	III cl.
22	Ss. Vincentii et Anastasii Mm.	III cl.
23	S. Raymundi de Pennafort Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Emerentianae Virg. et Mart.	
24	S. Timothei Ep. et Mart.	III cl.
25	In Conversione S. Pauli Ap.	III cl.
	Commemoratio S. Petri Ap.	
26	S. Polycarpi Ep. et Mart.	III cl.
27	S. Ioannis Chrysostomi Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
28	S. Petri Nolasci Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Agnetis Virg. et Mart. secundo	
29	S. Francisci Salesii Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
30	S. Martinae Virg. et Mart.	III cl.
31	S. Ioannis Bosco Conf.	III cl.
	Dominica inter octavam Nativitatis Domini et Epiphaniam, vel, ea deficiente, die 2 ianuarii:	
	SANCTISSIMI NOMINIS JESU	II cl.
	Dominica I post Epiphaniam: S. FAMILIAE, IESU, MARIAE, IOSEPH	II cl.

FEBRUARIUS

1	S. Ignatii Ep. et Mart.	III cl.
2	IN PURIFICATIONE B. MARIAE VIRG.	II cl.
3	Commemoratio S. Blasii Ep. et Mart.	Comm.
4	S. Andrae Corsini Ep. et Conf.	III cl.
5	S. Agathae Virg. et Mart.	III cl.
6	S. Titi Ep. et Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Dorotheae Virg. et Mart.	
7	S. Romualdi Abb.	III cl.
8	S. Ioannis de Matha Conf.	III cl.

9	S. Cyrilli Ep. Alex., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
	Commemoratio S. Apolloniae Virg. et Mart.	
10	S. Scholasticae Virg.	III cl.
11	In Apparitione B. Mariae Virg. Immaculatae	III cl.
12	Ss. Septem Fundatorum Ordinis Servorum B. Mariae Virg. Confessorum	III cl.
13		
14	Commemoratio S. Valentini Presb. et Mart.	Comm.
16		
17		
18	Commemoratio S. Simeonis Ep. et Mart.	Comm.
19		
20		
21		
22	CATHEDRA S. PETRI AP.	II cl.
	Commemoratio S. Pauli Ap.	
23	S. Petri Damiani Ep., et Eccl. Doct.	III cl.
24	S. MATTHIAE AP.	II cl.
25		
26		
27	S. Gabrielis a Virg. Perdolente, Conf.	III cl.
28		

In anno bissextili mensis februarius est dierum 29, et festum S. Matthiae celebratur die 25 februarii ac festum S. Gabrielis a Virg. Perdolente die 28 februarii, et bis dicitur Sexto Kalendas, id est die 24 et die 25; et littera dominicalis quae assumpta fuit in mense ianuario, mutetur in praecedentem: ut, si in ianuario littera dominicalis fuerit A, mutetur in praecedentem: quae est g, etc., et littera g bis servit, 24 et 25.

MARTIUS

1		
2		
3		
4	S. Casimiri Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Lucii Papae et Mart.	
5		
6	Ss. Perpetuae et Felicitatis Mm.	III cl.
7	S. Thomae de Aquino Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
8	S. Ioannis de Deo Conf.	III cl.
9	S. Franciscae Romanae Vid.	III cl.
10	Ss. Quadraginta Martyrum.o	III cl.
11		
12	S. Gregorii I Papae, Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
13		
14		
15		
16		
17	S. Patricii Ep. et Conf.	III cl.
18	S. Cyrilli Ep. Herosolymitani, Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
19	S. IOSEPH, SPONSI B. MARIAE VIRG., Conf. et Eccl. univ. Patroni	I cl.
20		
21	S. Benedicti Abb.	III cl.
22		

23		
24	S. Gabrielis Archang.	III cl.
25	IN ANNUNTIATIONE B. MARIAE VIRG.	I cl.
26		
27	S. Ioannis Damasceni Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
28	S. Ioannis de Capistrano Conf.	III cl.
29		
30		
31		

Feria VI post Dominicam I Passionis: Commemoratio Septem
Dolorum B. Mariae Virg. III cl.

APRILIS

1		
2	S. Francisci de Paula Conf.	III cl.
3		
4	S. Isidori Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
5	S. Vincenti Ferrerii Conf.	III cl.
6		
7		
8		
9		
10		
11	S. Leonis I Papae, Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
12		
13	S. Hermenegildi Mart.	III cl.
14	S. Iustini Mart.	III cl.
15		
16		
17	Commemoratio S. Aniceti I Papae et Mart.	Comm.
18		
19		
20		
21	S. Anselmi Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
22	Ss. Soteris et Caii Pp. et Mm.	III cl.
23	Commemoratio S. Georgii Mart.	Comm.
24	S. Fidelis de Sigmaringa Mart.	III cl.
25	Litania maior	
	S. MARCI EVANGELISTAE	II cl.
26	Ss. Cleti et Marcellini Pp. et Mm.	III cl.
27	S. Petri Canisii Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
28	S. Pauli a Cruce Conf.	III cl.
29	S. Petri Mart.	III cl.
30	S. Catharinae Senensis Virg.	III cl.

MAIUS

1	S. IOSEPH OPIFICIS, SPONSI B. MARIAE VIRG., Conf.	I cl.
2	S. Athanasii Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
3	Commemoratio Ss. Alexandri, Eventii et Theoduli Mm., ac S. Iuvenalis Ep. et Conf.	Comm.
4	S. Monicae Vid.	III cl.
5	S. Pii V Papae et Conf.	III cl.
6		
7		
8	S. Stanislai Ep. et Mart.	III cl.
9	S. Gregorii Naziazeni Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.

10	S. Antonini Ep. et Conf.	III cl.
	Commemoratio Ss. Gordiani et Epimachi Mm.	
11	Ss. PHILIPPI ET IACOBI APP.	II cl.
12	Ss. Nerei, Achillei et Domitillae Virg., atque Pancratti, Mm.	III cl.
13	S. Roberti Bellarmino Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
14	Commemoratio S. Bonifatii Mart.	Comm.
15	S. Ioannis Bapt. de la Salle Cont.	III cl.
16	S. Ubaldi Ep. et Conf.	III cl.
17	S. Paschalis Baylon Conf.	III cl.
18	S. Venantii Mart.	III cl.
19	S. Petri Caelestini Papae et Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Pudentianae Virg.	
20	S. Bernardini Senensis Conf.	III cl.
21		
22		
23		
24		
25	S. Gregorii VII Papae et Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Urbani I Papae et Mart.	
26	S. Philippi Nerii Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Eleutherii Papae et Mart.	
27	S. Badae Venerabilis Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
	Commemoratio S. Ioannis I Papae et Mart.	
28	S. Augustini Ep. et Conf.	III cl.
29	S. Mariae Magdalenae de Pazzis Virg.	III cl.
30	Commemoratio S. Felicis I Papae et Mart.	Comm.
31	B. MARIAE VIRG. REGINAE	II cl.
	Commemoratio S. Petronillae Virg.	

IUNIUS

1	S. Angelae Mericiae Virg.	III cl.
2	Commemoratio Ss. Marcellini, Petri atque Erasmi Ep., Mm.	Comm.
3		
4	S. Francisci Caracciolo Conf.	III cl.
5	S. Bonifacii Ep. et Mart.	III cl.
6	S. Norberti Ep. et Conf.	III cl.
7		
8		
9	Commemoratio Ss. Primi et Feliciani Mm.	Comm.
10	S. Margaritae Reg., Vid.	III cl.
11	S. Barnabae Ap.	III cl.
12	S. Ioannis a S. Facundo Conf.	III cl.
13	S. Antonii de Padua Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
14	S. Basilii Magni Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
15	Commemoratio Ss. Viti, Modesti atque Crescentiae Mm.	Comm.
16		
17	S. Gregorii Barbadici Ep. et Conf.	III cl.
18	S. Ephraem Syri Diaconi, Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
	Commemoratio Ss. Marci et Marcelliani Mm.	
19	S. Iulianae de Falconeriis Virg.	III cl.
	Commemoratio Ss. Gervasii et Protasii Mm.	
20	Commemoratio S. Silverii Papae et Mart.	Comm.
21	S. Aloisii Gonzagae Conf.	III cl.
22	S. Paulini Ep. et Conf.	III cl.

23	Vigilia	I cl.
24	IN NATIVITATE S. IONNIS BAPTISTAE	I cl.
25	S. Gulielmi Abb.	III cl.
26	Ss. Ioannis et Pauli Mm.	III cl.
27		
28	Vigilia	II cl.
29	SS. PETRI ET PAULI APP.	I cl.
30	In Commemoratione S. Pauli Ap. Commemoratio S. Petri Ap.	III cl.

IULIUS

1	PRETIOSISSIMI SANGUINIS D.N.I.C.	I cl.
2	IN VISITATIONE B. MARIAE VIRG. Commemoratio Ss. Processi et Martiniani Mm.	II cl.
3	S. Irenaei Ep. et Mart.	III cl.
4		
5	S. Antonii Mariae Zaccaria Conf.	III cl.
6		
7	Ss. Cyrilli et Methodii Epp. et Cc.	III cl.
8	S. Elisabeth Reg., Vid.	III cl.
9		
10	Ss. Septem Fratrum Mm., ac Ss. Rufinae et Secundae Vv. et Mm.	III cl.
11	Commemoratio S. Pii I Papae et Mart.	Comm.
12	S. Ioannis Gualberti Abb. Commemoratio Ss. Naboris et Felicis Mm.	III cl.
14	S. Bonaventurae Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
15	S. Henrici Imperatoris, Conf.	III cl.
16	S. Commemoratio B. Mariae Virg. de Monte Carmelo	Comm.
17	Commemoratio S. Alexi Conf.	Comm.
18	S. Camilli de Lellis Conf. Commemoratio Ss. Symphorosae et septem eius filiorum Mm.	III cl.
19	S. Vincentii a Paulo Conf.	III cl.
20	S. Hieronymi Aemiliani Conf. Commemoratio S. Margaritae Virg. et Mart.	III cl.
21	S. Laurentii de Brundusio Conf. et Eccl. Doct. Commemoratio S. Praxedis Virg.	III cl.
22	S. Mariae Magdalenaë Poenitentis	III cl.
23	S. Apollinaris Ep. et Mart. Commemoratio S. Liborii Ep. et Conf.	III cl.
24	Commemoratio S. Christinae Virg. et Mart.	III cl.
25	S. IACOBI AP. Commemoratio S. Christophori Mart.	II cl.
26	S. ANNAE MATRIS B. MARIAE VIRG.	II cl.
27	Commemoratio S. Pantaleonis Mart.	Comm.
28	Ss. Nazarii et Celsi Mm., Victoris I Papae et Mart., ac Inno- centii I Papae et Conf.	III cl.
29	S. Marthae Virg. Commemoratio Ss. Felicis, Simplicii, Faustini et Beatricis Mm.	III cl.
30	Commemoratio Ss. Abdon et Sennen Mm.	Comm.
31	S. Ignatii Conf.	III cl.

AUGUSTUS

1	Commemoratio Ss. Machabaeorum Mm.	Comm.
---	-----------------------------------	-------

2	S. Alphonsi Mariae de Ligorio Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
	Commemoratio S. Stephani I Papae et Mart.	
3		
4	S. Dominici Conf.	III cl.
5	In Dedicacione S. Mariae ad Nives	III cl.
6	IN TRANSFIGURATIONE D. N. I. C.	II cl.
	Commemoratio Ss. Xysti II Papae, Felicissimi et Agapiti Mm.	
7	Caetani Conf.	III cl.
	Commemoratio S. Donati Ep. et Mart.	
8	S. Ioannis Mariae Vianney Conf.	
	Commemoratio Ss. Cyriaci, Largi et Smaragdi Mm.	
9	Vigilia	III cl.
	Commemoratio S. Romani Mart.	
10	S. LAURENTII MART.	II cl.
11	Commemoratio Ss. Tiburtii et Susannae Virg., Mm.	Comm.
12	S. Clarae Virg.	III cl.
13	Commemoratio Ss. Hippolyti et Cassiani Mm.	Comm.
14	Vigilia	II cl.
15	IN ASSUMPTIONE B. MARIAE VIRG.	I cl.
16	S. IOACHIM, PATRIS B. MARIAE VIRG., CONF.	II cl.
17	S. Hyacinthi Conf.	III cl.
18	Commemoratio S. Agapiti Mart.	Comm.
19	S. Ioannis Eudes Conf.	III cl.
20	S. Bernardi Abb., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
21	S. Ioannae Franciscae Frémot de Chantal Vid.	III cl.
22	IMMACULATI CORDIS B. MARIAE VIRG.	II cl.
	Commemoratio Ss. Timothei et Soc. Mm.	
23	S. Philippi Benitii Conf.	III cl.
24	S. BARTHOLOMAEI AP.	II cl.
25	S. Ludovici Regis, Conf.	III cl.
26	Commemoratio S. Zephyrini Papae et Mart.	Comm.
27	S. Iosephi Calasantii Conf.	III cl.
28	S. Augustini Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
	Commemoratio S. Hermetis Mart.	
29	In Decollatione S. Ioannis Bapt.	III cl.
	Commemoratio S. Sabinae Mart.	
30	S. Rosae Limanae Virg.	III cl.
	Commemoratio Ss. Felicis et Adaucti Mm.	
31	S. Raymundi Nonnati Conf.	III cl.

SEPTEMBER

1	Commemoratio S. Aegidii Abb.	Comm.
	Commemoratio Ss. duodecim Fratrum Mm.	
2	Stephani Regis, Conf.	III cl.
3	S. Pii X Papae et Conf.	III cl.
4		
5	S. Laurentii Iustiniani Ep. et Conf.	III cl.
6		
7		
8	IN NATIVITATE B. MARIAE VIRG.	II cl.
	Commemoratio S. Hadriani Mart.	
9	Commemoratio S. Gorgonii Mart.	Comm.
10	S. Nicolai de Tolentino Conf.	III cl.
11	Commemoratio Ss. Proti et Hyacinthi Mm.	Comm.

12	Sanctissimi Nominis B. Mariae Virg.	III cl.
13		
14	IN EXALTATIONE S. CRUCIS	II cl.
15	SEPTEM DOLORUM B. MARIAE VIRG.	II cl.
	Commemoratio S. Nicodemis Mart.	
16	Ss. Cornelii Papae et Cypriani Ep., Mm.	III cl.
	Commemoratio Ss. Euphemiae Virg., Luciae et Geminiani Mm.	
17	Commemoratio Impressionis Ss. Stigmat. S. Francisci Conf. Comm.	
18	S. Iosephi de Cupertino Conf.	III cl.
19	Ss. Ianuarii Ep. et Sociorum Mm.	III cl.
20	Commemoratio Ss. Eustachii et Sociorum, Mm.	Comm.
21	S. MATTHAEI AP. ET EVANGELISTAE	II cl.
22	S. Thomae de Villanova Ep. et Conf.	III cl.
	Commemoratio Ss. Mauritii et Soc. Mm.	
23	S. Lini Papae et Mart.	III cl.
	Commemoratio S. Theclae Virg. et Mart.	
24	Commemoratio B. Mariae Virg. de Mercede	Comm.
25		
26	Commemoratio Ss. Cypriani et Iustinae Virg., Mm.	Comm.
27	Ss. Cosmae et Damiani Mm.	III cl.
28	S. Venceslai Ducis, Mart.	III cl.
29	IN DEDICATIONE S. MICHAELIS ARCH.	I cl.
30	S. Hieronymi Presb., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.

OCTOBER

1	Commemoratio S. Remigii Ep. et Conf.	Comm.
2	Ss. Angelorum Custodum	III cl.
3	S. Theresiae a Iesu Infante Virg.	III cl.
4	S. Francisci Conf.	III cl.
5	Commemoratio Ss. Placidi et Sociorum Mm.	Comm.
6	S. Brunonis Conf.	III cl.
7	B. MARIAE VIRG. A ROSARIO	II cl.
	Commemoratio S. Marci I Papae et Conf.	
8	S. Brigittae Vid.	III cl.
	Commemoratio Ss. Sergii, Bacchi, Marcelli et Apuleii Mm.	
9	S. Ioannis Leonardi Conf.	III cl.
	Commemoratio Ss. Dionysii Ep., Rustici et Eleutherii Mm.	
10	S. Francisci Borgiae Conf.	III cl.
11	MATERNITATIS B. MARIAE VIRG.	II cl.
12		
13	S. Eduardi Regis, Conf.	III cl.
14	S. Callisti I Papae et Mart.	III cl.
15	S. Theresiae Virg.	III cl.
16	S. Hedvigis Vid.	III cl.
17	S. Margaritae Mariae Alacoque Virg.	III cl.
18	S. LUCAE EVANGELISTAE	II cl.
19	S. Petri de Alcantara Conf.	III cl.
20	S. Ioannis Cantii Conf.	III cl.
21	Commemoratio S. Hilarionis Abb.	Comm.
	Commemoratio Ss. Ursulae et Soc. Vv. et Mm.	
22		
23	S. Antonii Mariae Claret Ep. et Conf.	III cl.
24	S. Raphaelis Archang.	III cl.
25	Commemoratio Ss. Chrysanthi et Dariae Mm.	Comm.

26	Commemoratio S. Evaristi Papae et Mart.	Comm.
27		
28	SS. SIMONIS ET IUDAE APP.	II cl.
29		
30		
31		

Dominica ultima Octobris: **D. N. IESU CHRISTI REGIS** I cl.

NOVEMBER

1	OMNIUM SANCTORUM	I cl.
2	IN COMMEMORATIONE OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM	I cl.
3		
4	S. Caroli Ep. et Conf. Commemoratio Ss. Vitalis et Agricolae Mm.	III cl.
5		
6		
7		
8	Commemoratio Ss. Quatuor Coronatorum Mm.	Comm.
9	IN DEDICATIONE ARCHIBASILICAE SS. MI SALVATORIS Commemoratio S. Theodori Mart.	II cl.
10	S. Andreae Avellini Conf. Commemoratio Ss. Tryphonis, Respicii et Nymphae Virg., Martyrum.	III cl.
11	S. Martini Ep. et Conf. Commemoratio S. Mennae Mart.	III cl.
12	S. Martini I Papae et Mart.	III cl.
13	S. Didaci Conf.	III cl.
14	S. Iosaphat Ep. et Mart.	III cl.
15	S. Alberti Magni Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
16	S. Gertrudis Virg.	III cl.
17	S. Gregorii Thaumaturgi Ep. et Conf.	III cl.
18	In Dedicacione Basilicarum Ss. Petri et Pauli App.	III cl.
19	S. Elisabeth Vid. Commemoratio S. Pontiani Papae et Mart.	III cl.
20	S. Felicis de Valois Conf.	III cl.
21	In Praesentatione B. Mariae Virg.	III cl.
22	S. Caeciliae Virg. et Mart.	III cl.
23	S. Clementis I Papae et Mart.	III cl.
24	S. Ioannis a Cruce Conf. et Eccl. Doct. Commemoratio S. Chrysogoni Mart.	III cl.
25	S. Catharinae Virg. et Mart.	III cl.
26	S. Silvestri Abb. Commemoratio S. Petri Alexandr. Ep. et Mart.	Comm.
27		
28		
29	Commemoratio S. Saturnini Mart.	Comm.
30	S. ANDREAE AP.	II cl.

DECEMBER

1		
2	Bibianae Virg. et Mart.	III cl.
3	S. Francisci Xaveri Conf.	III cl.

4	S. Petri Chrysologi Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
	Commemoratio S. Barbarae Virg. et Mart.	
5	Commemoratio S. Sabbae Abb.	Comm.
6	S. Nicolai Ep. et Conf.	III cl.
7	S. Ambrosii Ep., Conf. et Eccl. Doct.	III cl.
8	IN CONCEPTIONE IMMACULATA B. MARIAE VIRG.	I cl.
9		
10	Commemoratio S. Melchiadis Papae et Mart.	Comm.
11	S. Damasi et Conf.	III cl.
12		
13	S. Luciae Virg. et Mart.	III cl.
14		
15		
16	S. Eusebii Ep. et Mart.	III cl.
17		
18		
19		
20		
21	S. THOMAE AP.	II cl.
22		
23		
24	Vigilia	I cl.
25	IN NATIVITATE DOMINI	I cl. cum Octava
	In secunda Missa: Commemoratio S. Anastasiae Mart	
26	II dies infra octavam Nativitatis Domini S. STEPHANI PROTOMART	II cl.
27	III dies infra octavam Nativitatis Domini S. IOANNIS AP. ET EVANGELISTAE	II cl.
28	IV dies infra octavam Nativitatis Domini Ss. INNOCENTIIUM MARTYRUM	II cl.
29	DE V DIE INFRA OCTAVAM NATIVITATIS DOMINI	II cl.
31	DE VII DIE INFRA OCTAVAM NATIVITATIS DOMINI	II cl.
	Commemoratio S. Silvestri I Papae et Conf.	

**TABELA DNI LITURGICZNYCH
NIEDZIELE**

NIEDZIELE 1 KLASY

Pierwsza, druga, trzecia i czwarta Adwentu.
 Pierwsza, druga, trzecia i czwarta W. Postu.
 Pierwsza i druga Męki Pańskiej.
 Niedziela Zmartwychwstania.
 Niedziela Biała.
 Niedziela Zesłania Ducha Świętego.

NIEDZIELE 2 KLASY

Wszystkie inne niedziele nie wymienione wyżej.

DNI POWSZEDNIE

DNI POWSZEDNIE 1 KLASY

Środa Popielcowa.

Wszystkie dni powszednie W. Tygodnia.

DNI POWSZEDNIE 2 KLASY

Dni powszednie Adwentu aż do 16 grudnia włącznie, poza Suchymi Dniami.

Dni W. Postu i Męki Pańskiej, nie wymienione wyżej.

DNI POWSZEDNIE 4 KLASY

Wszystkie inne dni powszednie nie wymienione wyżej.

WIGILIE

WIGILIE 1 KLASY

Wigilia Bożego Narodzenia.
Wigilia Ześłania Ducha Świętego.

WIGILIE 2 KLASY

Wigilia Wniebowstąpienia Pańskiego.
Wigilia Wniebowzięcia N. M. P.
Wigilia Narodzenia św. Jana Chrzciciela.
Wigilia Świętych Apostołów Piotra i Pawła.

WIGILIE 3 KLASY

Wigilia św. Wawrzyńca Męczennika.

OKTAWY

OKTAWY 1 KLASY

Oktawa Wielkanocy.
Oktawa Ześłania Ducha Świętego.

OKTAWY 2 KLASY

Oktawa Bożego Narodzenia.

ŚWIĘTA 1 KLASY

W KALENDARZU CAŁEGO KOŚCIOŁA

Boże Narodzenie.
Objawienie Pańskie.
Wielkanoc czyli Zmartwychwstanie Pańskie.
Wniebowstąpienie Pańskie.
Ześłanie Ducha Świętego.
Święto Przenajświętszej Trójcy.
Święto Bożego Ciała.
Święto Najświętszego Serca Jezusowego.
Święto Najdroższej Krwi Chrystusa.
Święto Chrystusa Króla.
Wniebowzięcie N. Maryi Panny.
Niepokalane Poczęcie N. Maryi Panny.
Zwiastowanie N. Maryi Panny.
Święto św. Józefa, Oblubieńca N. M. P., Wyznawcy, Patrona całego Kościoła.
Święto św. Józefa Robotnika, Oblubieńca N. M. P., Wyznawcy.
Święto Michała Archanioła (Dedicatio).
Narodzenie św. Jana Chrzciciela.
Święto świętych Apostołów Piotra i Pawła.
Święto Wszystkich Świętych.

Inne dni liturgiczne 1 klasy

Ósmy dzień oktawy Bożego Narodzenia.
Dzień Zaduszny.

W KALENDARZACH PARTYKULARNYCH

Święto głównego Patrona narodu, kraju lub prowincji kościelnej, albo cywilnej, diecezji, miejscowości lub miasta.
Rocznica Konsekracji kościoła katedralnego.
Święto głównego Patrona miejsca, miejscowości lub miasta.
Rocznica Konsekracji własnego kościoła.

Tytuł własnego kościoła.

Święto Tytułu Zakonu lub Zgromadzenia.

Święto kanonizowanego Założyciela Zakonu lub Zgromadzenia.

Święto głównego Patrona Zakonu lub Zgromadzenia i prowincji zakonnej.

Inne święta 1 klasy własne i przyznane, ruchome albo stałe.

ŚWIĘTA 2 KLASY

W KALENDARZU CAŁEGO KOŚCIOŁA

Święto Najśw. Imienia Jezus.

Święto św. Rodziny Jezusa, Maryi i Józefa.

Wspomnienie Chrztu Pańskiego.

Przemienienie Pańskie.

Święto Podwyższenia św. Krzyża.

Konsekracja Archibazyliki Najśw. Zbawiciela.

Oczyszczenie N. Maryi Panny.

Święto N. Maryi P. Królowej.

Nawiedzenie N. Maryi Panny.

Święto Niepokalanego Serca N. Maryi Panny.

Narodzenie N. Maryi Panny.

Święto Siedmiu Boleści N. Maryi P. we wrześniu.

Święto N. Maryi Panny Różańcowej.

Święto Macierzyństwa N. Maryi Panny.

Święta narodzin dla wieczności Apostołów i Ewangelistów, mianowicie:

Święto św. Andrzeja Ap. (30. XI).

Święto św. Tomasza Ap. (21. XII).

Święto św. Jana Ap. i Ew. (27. XII).

Święto św. Macieja Ap. (24. lub 25. XII.).

Święto św. Marka Ewangelisty (25. IV.).

Święto św. Apostołów Filipa i Jakuba (11. V.).

Święto św. Jakuba Ap. (25. VII.).

Święto św. Bartłomieja Ap. (24. VIII.).

Święto św. Mateusza Ap. i Ew. (21. IX.).

Święto św. Łukasza Ewangelisty (18. X.).

Święto św. Apostołów Szymona i Judy (28. X.).

Święto św. Stefana, Pierwszego Męczennika.

Święto św. Młodzianków Męczenników.

Święto Katedry św. Piotra (22. II.).

Święto św. Anny, Matki N. Maryi Panny.

Święto św. Wawrzyńca Męczennika.

Święto św. Joachima, Ojca N. Maryi Panny.

W KALENDARZACH PARTYKULARNYCH

Święta drugorzędnego Patrona narodu, kraju lub prowincji kościelnej albo cywilnej, diecezji, miejscowości lub miasta.

Święto beatyfikowanego Założyciela Zakonu lub Zgromadzenia.

Święto drugorzędnego Patrona Zakonu lub Zgromadzenia i Prowincji Zakonnej.

Inne święta 2 klasy własne i przyznane, ruchome lub stałe.

TABELA ZBIEŻNOŚCI DNI LITURGICZNYCH

Święto 1 kl. powsz.	3	7	1	1	1	1	6	8	1	7	3	3	3	7	3	7
Święto 1 kl. part.	3	7	1	1	1	1	8	7	1	7	3	3	3	7	3	2
Święto 2 kl. powsz.	3	2	4	4	4	0	2	2	4	2	3	3	3	2	5	2
Święto 2 kl. part.	0	2	4	4	9	5	2	2	4	2	3	3	5	2	5	2
Święto 3 kl. powsz.	0	2	5	0	5	5	2	2	5	2	5	3	5	2	2	2
Święto 3 kl. part.	0	2	9	4	5	5	2	2	5	2	5	3	5	2	2	2
Wigilia 2 kl.	0	0	4	4	5	0	2	2	0	0	0	0	0	0	2	0
Wigilia 3 kl.	0	0	5	0	5	5	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0
1 — Oficjum o pierwszym nic o drugim.	i niedziele 1 klasy															
2 — Oficjum o drugim nic o pierwszym.	i niedziele 2 klasy															
3 — Oficjum o pierwszym, wspomnienie o drugim w Ld. i Np.	i dzień powszedni 1 klasy															
4 — Oficjum o pierwszym, wspomnienie o drugim w Ld.	i dzień powszedni 2 klasy															
5 — Oficjum o drugim, wspomnienie o pierwszym w Ld.	i dzień powszedni Adwentu 3 klasy															
6 — Oficjum o pierwszym, przeniesienie drugiego.	i dzień powszedni W. Postu i Męki 3 klasy															
7 — Oficjum o drugim, przeniesienie pierwszego.	i wigilia 1 klasy															
8 — Oficjum o godniejszym, przeniesienie drugiego.	i wigilia 2 klasy															
9 — Oficjum o święcie ruchomym, wspomnienie stałego w Ld.	i święto 1 klasy powszechne															
	i święto 1 klasy partykularne															
	i święto 2 klasy powszechne															
	i święto 2 klasy partykularne															
	i święto 3 klasy powszechne															
	i święto 3 klasy partykularne															
	i dzień oktawy 1 klasy															
	i dzień oktawy 2 klasy															

TABELA SPOTKANIA SIĘ DNI LITURGICZNYCH

Niedziela 1 klasy	1	0	0
Niedziela 2 klasy	2	0	0
Dzień powszedni 1 klasy	1	0	0
Dzień powszedni 2 klasy	2	0	0
Dzień powszedni 3 klasy	2	0	0
Dzień powszedni 4 klasy	3	0	0
Święto 1 klasy	1	1	1
Święto 2 klasy	3	1	3
Święto 3 klasy	3	3	3
Dzień oktawy 2 klasy	2	3	0
1 — Nieszpory Oficjum bieżącego, wspomnienie następnego.	ze świętem 1 klasy	z niedzielą 2 klasy	z niedzielą 1 klasy
2 — Nieszpory Oficjum następnego, wspomnienie bieżącego.			
3 — Nieszpory Oficjum następnego, nic o bieżącym.			

**UWAGI DO TABELI ZBIEŻNOŚCI I SPOTKANIA SIĘ
DNI LITURGICZNYCH**

1. Święto Pańskie 1 lub 2 klasy zbiegające się z niedzielą zajmuje miejsce tej niedzieli, z wszystkimi jej prawami i przywilejami, dlatego nie wspomina się niedzieli.

2. Jeżeli zbiegną się równocześnie dwa święta tej samej Osoby Boskiej, albo dwa święta tego samego Świętego lub Błogosławionego, odprawia się Oficjum święta, które zajmuje wyższe miejsce w tabeli pierwszeństwa, a drugie opuszcza się.

3. Jeżeli święto Pańskie 1 lub 2 klasy spotka się z jakąś niedzielą lub odwrotnie, Nieszpory układa się według tabeli spotkania się, lecz nigdy nie wspomina się niedzieli w Nieszporach święta Pańskiego, ani odwrotnie.

**ZMIANY W BREWIARZU I MSZALE RZYMSKIM
W MYŚL ZASAD NOWEGO KODEKSU RUBRYK**

ROZDZIAŁ I

ZMIANY W KALENDARZU

1. Święta, które dotychczas występowały w kalendarzach jako duplicita 1 classis, odtąd będą świętami 1 klasy (festa 1 classis).
2. Święta, które występowały w kalendarzach jako duplicita 2 classis, odtąd będą świętami 2 klasy.
3. Święta, które występowały w kalendarzach jako duplicita maiora lub minora i święta, które występowały jako semiduplicita (od roku 1955 jako simplicita) odtąd będą świętami 3 klasy.
4. Święta, które występują w kalendarzach jako simplicita i w roku 1955 zostały zmienione na wspomnienia (commemorations) zostają wpisane jako wspomnienia (commemorations).
5. Ponadto zostają zmienione na wspomnienia:
 - a) święto św. Jerzego Męcz. (29 kwietnia);
 - b) święto Najśw. Maryi P. z Góry Karmelu (16 lipca);
 - c) święto św. Aleksego Wyz. (17 lipca);
 - d) święto świętych Męczenników Cyriaka, Larga i Szmaragda (8 sierpnia);
 - e) święto Stygmatów św. Franciszka (17 września);
 - f) święto świętych Męczenników Eustachego i Towarzyszy (20 września);
 - g) święto N. Maryi Panny od wykupu niewolników (24 września);
 - h) święto św. Tomasza Biskupa i Męczennika (29 grudnia);
 - i) święto św. Sylwestra I Papieża i Wyzn. (31 grudnia);
 - j) święto Siedmiu Boleści N. Maryi Panny (piątek po 1 niedzieli Męki Pańskiej).
6. Stają się dniami liturgicznymi 1 klasy:
 - a) Ośmy dzień oktawy Bożego Narodzenia (1 stycznia);
 - b) Dzień Zaduszny (2 listopada), który ustępuje jednak przed zbiegającą się z nim niedziela.
7. Stają się dniami liturgicznymi 2 klasy:
 - a) święto Św. Rodziny Jezusa, Maryi i Józefa (1 niedziela po Objawieniu);
 - b) święto Katedry św. Piotra (22 lutego);
 - c) święto Podwyższenia św. Krzyża (14 września);
8. Z kalendarza usuwa się święta:
 - a) Katedry św. Piotra w Rzymie (18 stycznia);
 - b) Znalezienia św. Krzyża (3 maja);
 - c) Św. Jana przed Bramą Łatyńska (6 maja);
 - d) Zjawienia św. Michała Archanioła (8 maja);
 - e) Św. Leona II (3 lipca);
 - f) św. Anakleta (13 lipca);
 - g) św. Piotra w okowach (1 sierpnia);
 - h) Znalezienia św. Stefana (3 sierpnia).
- Podobnie usuwa się z kalendarza wspomnienie św. Witalisa Męczennika (28 kwietnia).
9. Do kalendarza wpisuje się święta:
 - a) Wspomnienie Chrztu Pańskiego (13 stycznia);
 - b) św. Grzegorza Barbarigo, Biskupa i Wyzn. (17 czerwca);

c) św. Antoniego Marii Claret, Biskupa i Wyzn. (23 października).

10. Przenosi się święta:

a) św. Ireneusza, z dnia 23 czerwca na dzień 3 lipca;

b) św. Jana Marii Vianney, z dnia 9 na dzień 8 sierpnia.

11. Wspomnienie świętych Męczenników Sergiusza, Bacchusa, Marcelego i Apuliusza przenosi się z dnia 7 na dzień 8 października.

12. Zmienia się nazwy:

a) święta Obrzezania Pańskiego na „Oktawę Bożego Narodzenia” (1 stycznia);

b) święta Katedry św. Piotra Apostoła w Antiochii na „święto Katedry św. Piotra Apostoła” (22 lutego);

c) święto Najśw. Różańca N. Maryi Panny na „święto N. Maryi Panny Różańcowej” (7 października).

ZMIANY W ORDINARIUM DIVINI OFFICII

ROZDZIAŁ II

13. Znosi się modlitwę o wstawiennictwie świętych (suffragium de omnibus sanctis) i wspomnienie o Krzyżu.

14. W Prymie wśród krótkich lekcji na różne okresy dodaje się następujące:

a) Tempore Nativitatis Domini Ipsi peribunt, tu autem permanebis; et omnes ut vestimentum veterascent: et velut amictum mutabis eos, et mutabuntur; tu autem idem ipse, et anni tui non deficient. Tu autem.

b) Tempore Epiphaniae: Omnes de Saba venient, aurum et thus deverentes, et laudem Domino annuntiantes. Tu autem.

c) Tempore Ascensionis Domini: Viri Galilaei, quid statis aspicientes in caelum? Hic Jesus qui assumptus est a nobis in caelum, sic veniet, quemadmodum didicistis eum euntem in caelum. Tu autem.

15. Indult i odpusty udzielone niegdyś za odmówione modlitwy Sacrosanctae, wiąże się z antyfoną końcową N. Maryi Panny.

ROZDZIAŁ III

ZMIANY W PSALTERZU

16. Gdy psalmy do Laudes bierze się z drugiego zestawu, w Prymie nie odmawia się już czwartego psalmu, to znaczy pierwszego, który został opuszczony w Laudes.

Podobnie w niedzielę, jeżeli psalmy odmawia się z drugiego zestawu, zamiast psalmu 117, który odmawia się w Laudes, w Prymie mówi się Psalm 53, Deus in nomine tuo.

17. W sobotę, gdy w Laudes odmawia się drugi zestaw psalmów, Kantyk Mojżesza Auscultate, Coeli (Audite, caeli) kończy się po wersecie Petram, quae genuit te neglexisti et oblitus es Dei factoris tui. (Deum qui te genuit dereliquisti, et oblitus es Domini creatoris tui).

ROZDZIAŁ IV

ZMIANY W PROPRIUM DE TEMPORE

18. Znosi się modlitwy na różne okresy liturgiczne (pro diversitate Temporum).

19. Jeżeli Wigilia Bożego Narodzenia wypadnie w niedzielę, porządek Oficjum jest następujący:

a) w poprzedzającą sobotę na Nieszpory odmawia się wszystko tak jak w sobotę przed 4 niedzielą Adwentu;

b) na Jutrznię odmawia się jeden Nokturn; invitorium z wigilii, hymn adwentowy; dziewięć Antyfon i dziewięć psalmów z niedzieli w okresie Adwentu; werset i trzy lekcje z responsoriami z wigilii;

c) na Laudes i na Godziny mniejsze odprawia się Oficjum święteczne z wigilii jak w Proprium, lecz bez wspomnienia niedzieli.

20. W święto Bożego Narodzenia i przez oktawę w Jutrzni Psalm 88, *Gratias Domini in aeternum cantabo* (*Misericordias Domini in aeternum cantabo*), który zachodzi w trzecim Nokturnie, kończy się na wersecie *Ut luna quae manet in aeternum testis in caelo fidelis* (*Et thronus eius sicut sol in conspectu meo, et sicut luna perfecta in aeternum, et testis in caelo fidelis*).

21. W święto świętych Młodzianków Męczenników (28 grudnia):

a) używa się paramentów barwy czerwonej;

b) w Jutrzni odmawia się hymn *Te Deum*;

c) we Mszy odmawia się *Gloria in excelsis Deo* i *Alleluia* z werselem.

22. Dni od 2 do 5 stycznia są dniami powszednimi okresu Bożego Narodzenia.

Odnosnie do Oficjum i Mszy tych dni należy zwrócić uwagę że:

a) W Oficjum powszednim antyfony i psalmy we wszystkich Godzinach oraz werset Nokturnu odmawia się z bieżącego dnia, jak w Psalterzu; lekcje z przypadającego Pisma świętego z własnymi responsoriami; odmawia się *Te Deum*; inne części łącznie z werselem w którym responsorium Prymy, jak w dniu 1 stycznia.

Mszę odprawia się jak w dniu 1 stycznia z *Gloria* i prefacją o Bożym Narodzeniu, bez *Credo* i własnego *Communicantes*.

b) W święta przypadające w tych dniach zachowuje się werset w krótkim responsorium Prymy jak 1 stycznia, jeżeli nie mają własnego, nie wspomina się jednak dnia powszedniego.

23. Dni od 7 do 12 stycznia są dniami powszednimi okresu Objawienia Pańskiego.

Odnosnie do Oficjum i Mszy tych dni należy zwrócić uwagę, że:

a) W Oficjum powszednim: antyfony i psalmy we wszystkich Godzinach oraz werset Nokturnu odmawia się z bieżącego dnia, jak w Psalterzu; lekcje z przypadającego Pisma św. z responsoriami z Objawienia Pańskiego; odmawia się *Te Deum*; inne części łącznie z werselem w krótkim responsorium Prymy jak w święto Objawienia. Modlitwa jak w święto Objawienia, natomiast w dni przypadające po 1 niedzieli z tej niedzieli.

W dniach od 7 do 12 stycznia odmawia się także wyznaczone na poszczególne dni antyfony do *Benedictus* i do *Magnificat*; w dniu 12 stycznia do *Magnificat* odmawia się antyfonę z II Nieszporów Objawienia Pańskiego.

Mszę odprawia się jak w święto Objawienia; natomiast w dni powszednie przypadające po 1 niedzieli, z tej niedzieli z *Gloria* i prefacją o Objawieniu Pańskim, bez *Credo* i własnego *Communicantes*.

b) W święta przypadające w tych dniach zachowuje się werset z Objawienia Pańskiego w krótkim responsorium Prymy, jeżeli nie mają własnego, nie wspomina się jednak dnia powszedniego.

24. Dnia 13 stycznia obchodzi się Wspomnienie Chrztu Pańskiego (2 klasy).

Na Jutrznię, Laudes, Nieszpory i Kompletę wszystko odmawia się jak w święto Objawienia, lecz Jutrznię rozpoczyna się w zwykły spo-

sób i w trzecim Nokturnie odmawia się psalm 86; lekcje trzech Nokturnów z własnymi responsoriami i modlitwa odmawia się jak w dniu 13 stycznia.

W Godzinach mniejszych odmawia się antyfony i psalmy z bieżącego dnia; inne części jak w święto Objawienia z wyjątkiem modlitwy.

Odprowadza się Mszę podaną w Mszale 13 stycznia.

Jeżeli tego samego dnia wypadnie 1 niedziela po Objawieniu, odprowadza się Oficjum o św. Rodzinie, bez wspomnienia Chrztu Pańskiego i bez wspomnienia niedzieli. W tym wypadku początek 1 listu do Koryntian czyta się w poprzednią sobotę.

25. Nabożeństwa, które odbywały się w piątek po 1 niedzieli Męki na cześć N. Maryi Panny, Matki Bolesnej przy licznych udziale ludu, można nadal odprowadzać. W tym dniu dozwolone są dwie Msze świąteczne o Siedmiu Bolesciach N. Maryi Panny.

26. W okresie Zmartwychwstania jako antyfonę do Magnificat w Nieszporach piątku odmawia się antyfonę do Magnificat z II Nieszporów poprzedniej niedzieli.

27. Po Oficjum 5 niedzieli po Wielkanocy w Brewiarzu należy umieścić następującą rubrykę:

In Litanii minoribus

Litaniae minores seu Rogationes per se assignantur feriis II, III et IV ante festum Ascensionis Domini.

Ordinariis autem locorum facultas tribuitur eas transferendi ad alios tres dies continuos magis opportunos iuxta regionum diversitatem aut consuetudinem aut necessitatem.

De Litanii minoribus nihil fit in Officio.

Obligatio recitandi Litanias Sanctorum cum suis precibus, his diebus, urget tantum in processione aut aliis peculiaribus supplicationibus. Proinde, qui ad recitationem divini Officii obligantur, professioni vero aut aliis peculiaribus non interest, non tenentur dicere, his diebus, Litanias Sanctorum cum suis precibus.

W Mszale zaś we Mszy z Dni Krzyżowych ((de Rogationibus) należy usunąć Alleluia z werselem i w jego miejsce umieścić graduał i Alleluia z werselem oraz traktus i Alleluia wielkanocne z werselem, które znajdują się we „Mszy w jakiegokolwiek potrzebie” na różne okresy roku.

Wreszcie należy usunąć słowa: Praefatio paschalis.

28. W poniedziałek 5 tygodnia po Wielkanocy, usunąwszy lekcje z homilii na ewangelię Mszy Dni Krzyżowych, należy umieścić następujące lekcje z przypadającego Pisma św.

De Epistola prima beati Petri Apostoli

Lectio I

Cap. 2, 1—5

Deponentes igitur omnem malitiam, et omnem dolum, et simulationes, et invidias, et omnes detractiones, sicut modo geniti infantes, rationabiles, sine dolo lac concupiscite: ut in eo crescatis in salutem: si tamen gustatis, quoniam dulcis est Dominus. Ad quem accedentes lapidem vivum, ab hominibus quidem reprobatum, a Deo autem electum et honorificatum: et ipsi tamquam lapides vivi superaedificamini, domus spiritualis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo per Iesum Christum.

Resp. Dicant nunc, ut adhuc hoc die.

Propter quod continet Scriptura: Ecce, pono in Sion lapidem summum anquarem, electum, pretiosum: et qui crediderit in eum, non confundetur. Vobis igitur honor credentibus: non credentibus autem lapis, quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli, et lapis offensionis, et petra scandali his, qui offendunt verbo, nec credunt in quo et positi sunt. Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis: ut virtutes annuntietis eius, qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum. Qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei: qui non consecuti misericordiam, nunc autem misericordiam consecuti.

Resp. Cantate Domini, ut adhuc hoc die.

Lectio III

Cap. 2, 11—17

Carissimi: Obsecro vos tamquam advenas et peregrinos, abstinere vos a carnalibus desideriis, quae militant adversus animam, conversationem vestram inter gentes habentes bonam: ut in eo, quod detractant de vobis tamquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum in die visitationis. Subiecti igitur estote omni humanae creaturae propter Deum: sive regi quasi praecellenti, sive ducibus tamquam ab eo missis, ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum: quia sic est voluntas Dei, ut benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam: quasi liberi, et non quasi velamen habentes malitiae libertatem, sed sicut servi Dei. Omnes honorate: fraternitatem diligate: Deum timeate: regem honorificate.

In Officio feriali: Te Deum.

In Officio ordinario resp.: Narrabo, ut adhuc hoc die.

Zachowuje się antyfony do Benedictus i do Magnificat, które obecnie znajdują się w Brewiarzu.

29. Dni od piątku po Wniebowstąpieniu Pańskim aż do wigilii Zesłania Ducha Świętego wyłącznie są dniami powszednimi okresu Wniebowstąpienia.

Odnosnie do Oficjum i Mszy tych dni należy zwrócić uwagę, że:

a) W Oficjum powszednim antyfony i psalmy we wszystkich Godzinach i werseł Nokturnu odmawia się z bieżącego dnia jak w Psalterzu na okres wielkanocny; lekcje z przypadającego Pisma św. z własnymi responsoriami; odmawia się Te Deum; inne części łącznie z werselem w krótkim responsorium Frymy, jak w święto Wniebowstąpienia.

Mszę odprawia się jak w święto Wniebowstąpienia z Gloria i prefacją o Wniebowstąpieniu, bez Credo i własnego Communicantes.

b) W święta przypadające w tych dniach zachowuje się w krótkim responsorium Frymy werseł z Wniebowstąpienia jeżeli nie ma własnego, lecz nie wspomina się dnia powszedniego.

30. Niedziela, dawniej w oktavie Wniebowstąpienia otrzymuje nazwę „Niedziela po Wniebowstąpieniu”. Jej Oficjum ma następujący porządek:

a) części Ordinarium bierze się ze święta Wniebowstąpienia jak w dni powszednie tego okresu; natomiast kapitula, antyfony do Benedictus i do Magnificat oraz modlitwa są własne;

b) w I Nieszporach psalmy ze soboty odmawia się z antyfoną Alleluia, alleluia, alleluia;

c) w Nokturnie, Laudes i Nieszporach odmawia się psalmy z niedzieli z antyfoną Alleluia, alleluia, alleluia z okresu wielkanocnego;

d) odmawia się własne lekcje i responsoria jednego Nokturnu, jak są umieszczone w Breviarzu.

31. W czwartek przed wigilia Zesłania Ducha Świętego jako lekcje z przypadającego Pisma św. czyta się lekcje z 3 Listu św. Jana Ap., które obecnie wyznaczone są w Breviarzu na następny piątek; w piątek przed wigilia Zesłania Ducha Świętego czyta się lekcje, które obecnie są wyznaczone w Breviarzu na I nokturn wigilii Zesłania Ducha Świętego.

32. W wigilię Zesłania Ducha Świętego odmawia się Oficjum powszednie jak w Ordinarium na okres Wniebowstąpienia z trzema lekcjami z homilii na ewangelię dnia. W Laudes i w Godzinach mniejszych odmawia się modlitwę z niedzieli po Wniebowstąpieniu.

W Mszałe należy usunąć proroctwa, poświęcenie wody chrzcielnej i litanię. Wszystkie Msze rozpoczynają się w zwykły sposób psalmem *Iudica me, Deus* i antyfoną na wejście *Cum sanctificatus fuero*.

33. W święto Bożego Ciała na Prymie odmawia się werset *Qui sedes ad dexteram Patris*.

Niedziele i dni powszednie dawniej w oktawie Bożego Ciała i Najśw. Serca Jezusowego, obchodzi się we wszystkim tak, jak pozostałe niedziele i dni powszednie w ciągu roku.

W te niedziele i dni powszednie responsoria po lekcjach odmawia się z okresu po Zesłaniu Ducha Świętego, jak są wydrukowane w Breviarzu w 4 niedziele po Zesłaniu Ducha Świętego i w następne dni powszednie.

34. Tradycyjne nabożeństwa, które odbywały się przy licznych udziale ludu w dni byłej oktawy Bożego Ciała można nadal odprawiać. Tam, gdzie w tych dniach odbywają się procesje, dozwolone są dwie Msze o Najśw. Sakramencie jako Msze wotywnie 2 klasy.

35. W sobotę przed pierwszą niedzielą sierpnia rubrykę dotyczącą lekcji z przypadającego Pisma św. należy zmienić w ten sposób:

Si prima dominica incidit a die 1 ad 3 augusti, tunc mensis habet quinque dominicas, et Scriptura occurrens legitur integra, ut in Breviario habetur.

Si vero prima dominica incidit in dies a 4 ad 7 augusti, mensis habet quatuor dominicas tantum, et de Scriptura occurrenti omittitur illa pars quae hebdomadae quintae assignata est.

36. W sobotę przed pierwszą niedzielą września należy umieścić następującą rubrykę:

Si prima dominica incidit in diem 1 vel 2 septembris mensis habet quinque dominicas, et Scriptura occurrens absolvitur integra, ut in Breviario habetur.

Si vero prima dominica incidit in dies a 3 ad 7 septembris, tunc mensis habet quatuor dominicas tantum, et de Scriptura occurrenti omittitur illa pars quae hebdomadae quintae assignata est.

37. W Nieszporach środy i piątku Suchych Dni wrześniowych, jako antyfonę do Magnificat powtarza się antyfonę, która w te dni jest przewidziana do *Benedictus*.

38. W sobotę przed pierwszą niedzielą października należy umieścić następującą rubrykę:

Si prima dominica incidit in dies a 1 ad 3 octobris, mensis habet quinque dominicas, et Scriptura occurrens absolvitur integra, ut in Breviario habetur.

Si vero prima dominica incidit in dies a 4 ad 7 octobris, tunc mensis habet quatuor dominicas tantum, et de Scriptura occurrenti omittitur illa pars, quae tertiae hebdomadae assignata est.

39. W sobotę przed pierwszą niedzielą listopada należy umieścić następującą rubrykę:

Si prima dominica incidit in diem 1 vel 2 novembris, mensis habet quidem quinque dominicas ultima tamen est prima Adventus, ita ut pro Scriptura occurrenti maneant quatuor tantum hebdomadae. Item quatuor dominicas tantum habet mensis, si prima dominica incidit in dies a 3 ad 5 novembris. His in casibus, de Scriptura occurrenti omittitur illa pars, quae secundae hebdomadae assignata est.

Si vero prima dominica incidit in dies a 4 ad 7 novembris, tunc mensis habet quidem quatuor dominicas, ultima tamen est prima Adventus, ita ut pro Scriptura occurrenti maneant tres hebdomadae tantum. Hoc in casu, de Scriptura occurrenti omittitur illa pars quae primae et secundae hebdomadae assignata est.

ROZDZIAŁ V

ZMIANY W PROPRIUM SANCTORUM

40. W święta 3 klasy tak powszechne jak i partykularne, które w Jutrzni mają antyfony własne i psalmy z Commune, albo antyfony własne i psalmy specjalnie wyznaczone, odmawia się kolejno dziewięć antyfon i dziewięć psalmów z jednym tylko werselem, który znajduje się po ostatniej antyfonie.

41. W święta wymienione w poprzednim numerze dwie lekcje z Pisma św. czerpie się z Commune, gdzie są wyznaczone na I Nokturn, zachowując pierwsze i trzecie z responsoriów własnych, które były wyznaczone w Breviarzu na te święta.

42. W święta 3 klasy, tak powszechne jak partykularne, które mają tylko responsoria własne w Jutrzni, odmawia się antyfony i psalmy z bieżącego dnia powszedniego z dwoma lekcjami z przypadającego Pisma św., z pierwszym i trzecim z responsoriów własnych i trzecią lekcją własną jak w innych Oficjach zwykłych.

43. W święto Nawrócenia św. Pawła (25 stycznia) w Jutrzni odmawia się trzy lekcje z Dziejów Apostolskich, które dawniej były wyznaczone na I Nokturn z pierwszym i drugim responsorium tam podanym.

44. W święto św. Martyny (30 stycznia) w Jutrzni odmawia się hymn Martinae celebri z drugą częścią Non illam crucians; w Laudes zaś i w Nieszporach hymn Tu natale solum.

45. W święto Oczyszczenia N. Maryi P. (2 lutego):

a) w Breviarzu na początku należy umieścić rubrykę: Festum Purificationis B. Mariae Virg. habetur tamquam festum Domini. (Święto Oczyszczenia N. Maryi P. uważa się za święto Pańskie).

b) w Mszałe: w poświęceniu świec należy opuścić antyfonę Exsurge z werselem psalmu i Gloria Patri oraz Flectamus genua; przed modlitwą kapłan mówi tylko Dominus vobiscum i Oremus.

46. W święta św. Wenancjusza (18 maja), św. Marii Magdaleny Pokutnicy (22 lipca) i św. Jana Kantego (20 października) w Nieszporach odmawia się hymn, który obecnie jest wyznaczony w Breviarzu na I Nieszpory.

47. Dnia 17 czerwca w święto św. Grzegorza Barbarigo, należy umieścić następujące części własne:

Oratio

Deus, qui beatum Gregorium Confessorem tuum atque Pontificem pastoralis sollicitudine, et pauperum miseratione clarescere voluisti: concede propitius; ut, cuius merita celebramus, caritatis imitemur exempla. Per Dominum.

Lectio III

Gregorius Barbadicus, Venetiis perantiqua familia ortus, utriusque iuris lauream in Archigymnasio Patavino magna cum laude est adeptus. Undevigesimum annum agens, cum ad Monasteriensem pacis Conventum profectus esset, legato Pontificio Fabio Chisio adhortante, ecclesiasticae militiae nomen dare constituit. Sacris initiatus, ab eodem Chisio, Alexandri septimi nomine ad Pontificatum assumpto, Bergomatum episcopus primum, mox, Cardinalium Collegio cooptatus, ad sedem Patavinam eligitur. In episcopali munere obeundo, sancto Carolo Borromaeo sibi exemplo proposito, ad extremum usque spiritum adlaboravit ut, Sacrosanctae Tridentinae Synodi monitis et decretis innixus, evelleret vitia, virtutes induceret. In utraque diocesi Seminarium amplificavit, Patavinum praesertim bibliotheca auxit ac typographia, qua libri quoque ederentur, inter populos proximi Orientis vulgandi. Catecheticam instructionem enixe fovit, et singulos dioecesis pagos, docendo et hortando, alacer peragravit. Caritatis operibus ac vitae sanctitate refulsit, in egenos et pauperes adeo liberalis ut domesticam quoque suppellectilem, vestes ac lectum in eorum auxilium erogaverit. Denique, post brevem lethalem morbum placide obdormivit in Domino decimo quarto Kalendas iulias, anno millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo. Quem, meritis ac virtutibus clarum, Clemens decimus tertius Beatorum, Ioannes vero vigesimus tertius Sanctorum numero accensuit.

Missa Statuit de Communi Conf. Pont. I loco, cum oratione propria, ut supra.

48. Dnia 28 czerwca w wigilię Świętych Apostołów Piotra i Pawła lekcje z homilii na ewangelię dnia należy zacerpnąć ze święta św. Piusa X (3 września).

49. W święto św. Ireneusza Biskupa i Męczennika (3 lipca) należy umieścić następującą lekcję własną:

Lectio III

Irenaeus, non longe ab urbe Smyrna natus, iam inde a puero sese Polycarpo, Ioannis Evangelistae discipulo eidemque episcopo Smyrnaeroum, tradiderat in disciplinam. Polycarpo in caelum martyrii gloria sublato cum incredibili studio flagrare discendi quae dogmata depositi loco custodienda ceteri accepissent, quos Apostoli instituerant; horum quam potuit plures convenit, quaeque ab iisdem audivit, memori mente tenuit, ea deinceps opportune adversus haereses allaturus. In Galliam profectus, Ecclesiae Lugdunensis presbyter a Photino episcopo est constitutus; cui cum successisset, tam feliciter munus obiit episcopatus, ut sapientia, oratione exemploque suo non modo brevi civis lugdunenses omnes, sed multos etiam aliarum Galliarum urbium incolas superstitionem atque errorem abiecissem, dedissequ christianae militiae nomina viderit. Multa scripsit, quorum magna pars intercidit iniuria temporum. Exstant eius adversus haereses libri quinque, in quorum tertio libro grave imprimis atque praeclarum de Romana Eccle-

sia, deque illius episcoporum successione, divinae traditioni fideli, perpetua, certissima custode, testimonium dixit. Atque ad hanc, dixit, Ecclesiam propter potiorem principalitatem necesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est eos qui sunt undique fideles. Martyrio coronatus, migravit in caelum anno salutis ducesimo secundo.

50. We wspomnieniu N. Maryi P. z Góry Karmelu (16 lipca):

a) w Brewiarzu, po modlitwie, należy umieścić następującą rubrykę:
Si Commemoratio B. Mariae Virg. de Monte Carmelo venerit in sab-
bato, fit quidem Officium de S. Maria in sabbato, sed antiphona ad
Benedictus, et oratio ad omnes Horas dicuntur ut supra;

b) w Mszale zaś należy umieścić następującą rubrykę:
Si Commemoratio B. Mariae Virg. de Monte Carmelo venerit in sab-
bato, Missa dici potest aut de sancta Maria in sabbato, aut propria de
Commemoratione B. Mariae Virg. de Monte Carmelo.

51. W święto św. Wawrzyńca z Brindisi, Wyznawcy i Doktora Ko-
ścioła (21 lipca) należy umieścić następującą lekcję własną:

Laurentius, Brundisii in Apulia natus, adolescens Ordinem Fra-
trum Minorum Capuccinorum ingressus, philosophiam ac theologiam
penitus didicit, complures autem linguas et antiquas et recentiores cal-
luit. Sacerdos inauguratus, praedicandi munus suscepit, quod per totam
fere Italiam aliasque Europae regiones indefessus obivit. Singulari pruden-
tia consiliiq; dono praeditus, universo Ordini regendo praefectus
est, et a Summis Pontificibus saepe adhibitus ad gravissimas obeundas
legationes. Atque eius potissimum opera effectum est, ut principes
christiani copias suas consociaverint contra ingruentes Turcarum tur-
mas: quibuscum exercitus christianus in Hungaria congressus, Laurentio
praeunte cum cruce, milites ducesque cohortante, celeberrimam retu-
lit victoriam. Inter tot vero tantaq; negotia, religiosi hominis virtutes
heroico modo coluit. Quidquid supererat temporis, orationi impendens,
vitam interiorum cum externa actuositate mirifice coniunxit. Tandem
Olisipone, quo a populo neapolitano orator ad regem Hispaniae missus
fuerat, libertatis christianae et iustitiae strenuus assertor, quasi in acie
occubuit anno millesimo sexcentesimo undevicesimo. Multa reliquit
scripta ad fidem catholicam aduersus haereses defendendam, et ad sa-
cras Litteras explanandas. Eum Leo Papa decimus tertius in Sanctorum
numeros retulit. Ioannes vero Papa vigesimus tertius universae Eccle-
siae Doctorem declaravit.

52. W święto Przemienienia Pańskiego (6 sierpnia) psalm 88, Gratias
Domini in aeternum cantabo (Misericordias Domini in aeternum can-
tabo), który zachodzi w III Nokturnie kończy się po wersecie Nam Do-
mini est clipeus noster, et Sancti Israel Rex noster (Quia Domini est
assumptio nostra, et sancti Israel regis nostri).

53. W święto św. Filipa Benicjusza Wyznawcy (23 sierpnia) należy
umieścić następującą lekcję własną:

Lectio III

Philippus, et nobili Benitiorum familia Florentiae natus, singulari
visione a beatissima Virgine in Servorum suorum familiam, nuper
institutam, est vocatus. Primum in Senarii montis antrum concessit,
ubi asperam quidem iugi corporis castigatione, sed Christi Domini cru-
ciatum meditatione, suavem duxit vitam; deinde per universam fere
Europam magnamque Asiae partem sodalicia septem dolorum Dei Mat-
ris instituit. Sui Ordinis Generalis invitus renuntiatus, divinae cari-
tatis ardore vehementer accensus, plurimas Italiae urbes concursans,

gliscentes in eis civium discordias composuit, multasque ad Romani Pontificis obedientiam revocavit, et perditissimos homines ad poenitentiam perduxit. Denique Tuderti, anno millesimo ducentesimo octogesimo quinto, in Christi Domini e cruce pendentis amplexu, quem suum appellabat librum, sanctissime ex hac vita migravit. Eum Clemens decimus, Sanctorum numero adscripsit.

54. W święto N. Maryi Panny Różańcowej (7 października), hymn Caelestis aulae nuntius, który w Breviarzu jest wyznaczony na I Nieszpory, umieszcza się przed hymnem Jutrzni, opuszczając zakończenie, chyba, że gdzieś trzeba odmówić I Nieszpory.

55. W święto św. Antoniego Marii Claret, Biskupa i Wyznawcy, (23 października) należy umieścić następujące części własne:

Oratio

Deus, qui beatum Antonium Mariam Confessorem tuum atque Pontificem, apostolicis virtutibus sublimasti, et per eum novas in Ecclesia clericorum ac virginum familias collegisti: concede, quaesumus; ut eius dirigentibus monitis ac suffragantibus meritis, animarum salutem quaerere iugiter studeamus. Per Dominum.

Lectio III

Antonius Maria Claret, Sallenti in Hispania, piis honestisque parentibus natus, adolescens textoriam artem exercuit, sed dein sacerdotio auctus, primum paroeciale ministerium excoluit, postea vero Romam venit ut a Propagandae Fidei Congregatione ad exterarum missionum mitteretur. Sed, Deo disponente, Hispaniam reversus, missionarius apostolicus Catalauniam, et Fortunatas Insulas peragravit. Bonorum librorum scriptor fecundus, Congregationem quoque Filiorum Immaculati Cordis Mariae fundavit. Archiepiscopali sedi Sancti Iacobi in Cuba praefectus, zelantis Pastoris virtutibus mire effulsit; seminarium restituit, doctrinam et disciplinam clericorum promovit, opera socialia condidit, pro christiana filiarum institutione Sorores Docentes a Maria Immaculata instituit. Matri demum accersitus, ut Hispaniarum Reginae a confessionibus et in gravissimis ecclesiasticis negotiis a consiliis esset, austeritatis omniumque virtutum eximium praebuit exemplar. In Vaticano Concilio Romani Pontificis infallibilitatem strenue defendit. Devotionem erga Sanctissimum Sacramentum et Cor Mariae Immaculatum eiusque Rosarium mirifice propagavit. Tandem, apud Fontem Frigidum, in Gallia, exsul moritur, anno millesimo octingentesimo septuagesimo. Quem, miraculis clarum, Pius Papa undecimus Beatorum, Pius vero duodecimus Sanctorum fastis adscripsit.

Missa Sacerdotes tui, de Communi Conf. Pont. II loco, cum oratione propria, ut supra.

55. W święto św. Rafała Archanioła (24 października) w Jutrzni odmawia się trzy lekcje z księgi Tobiasza, które dawniej były wyznaczone na I Nokturn, z pierwszym i drugim responsorium tam podanym.

57. W święto Chrystusa Króla w III Nokturnie, druga część psalmu 88 Si derelinquerint filii eius (Si autem derelinquerint filii eius) kończy się po wersecie Ut luna quae manet in aeternum, testis in caelo fidelis (Et thronus eius sicut sol in conspectu meo, et sicut luna perfecta in aeternum, et testis in caelo fidelis).

58. Nieszpory za zmarłych z własną Kompletą wyznaczone dawniej na dzień 1 listopada, przenosi się na Dzień Zaduszny; jeżeli jednak spotkają się one z Nieszporami niedzieli lub święta 1 klasy, Oficjum Dnia Zadusznego kończy się po Nonie.

Jeżeli był taki zwyczaj ze względu na pobożność wiernych, można nadal odprawiać Nieszpory za zmarłych po II Nieszporach dnia 1 listopada, łącząc je z innymi tradycyjnymi obchodami, jako specjalną formą nabożeństwa.

ROZDZIAŁ VI ZMIANY W COMMUNE SANCTORUM

59. W hymnie *Iste Confessor* trzeci werset zawsze będzie brzmiał *Meruit supremos laudis honores*.

60. W *Commune Dedicacionis Ecclesiae* na początku należy umieścić następującą rubrykę: *Festum Dedicacionis Ecclesiae est festum Domini*. (Święto konsekracji kościoła jest świętem Pańskim).

W samym dniu konsekracji kościoła aż do *Nony* odmawia się *Oficjum* z przypadającego dnia liturgicznego.

Przed relikwiami Świętych, które mają być zamurowane w ołtarzu konsekrowanego kościoła, odprawia się Wigilię, jeżeli można ją odpowiednio wykonać i śpiewa się, lub odmawia *Jutrznę* z trzema *Nokturnami* na cześć Świętych Męczenników, których relikwie mają być zamurowane. Należy również wezwać wiernych aby uczestniczyli w tej Wigilii.

Obowiązani do odmawiania *Oficjum*, spełniają swój obowiązek co do *Jutrzn*, odmawiając w czasie *Wigilii Nokturny* na cześć Świętych Męczenników.

Od *Nieszporów* samego dnia *Konsekracji* odmawia się *Oficjum* z *Konsekracji* kościoła, które przeciąga się aż do *Komplety* następnego dnia i odmawia się jako *Oficjum* 1 klasy.

61. *Wotywn* *Oficjum* za zmarłych, czy odmawia się jeden *Nokturn*, czy trzy *Nokturny*, zaczyna się zawsze od *invitatorium* z *psalmem* 94; jeżeli odmawia się je za wszystkich zmarłych, kończy się *modlitwą Fidelium*.

ROZDZIAŁ VII ZMIANY W MSZACH I MODLITWACH W RÓŻNYCH POTRZEBACH

62. *Msza wotywna „Contra paganos”* otrzymuje tytuł „*Missā pro Ecclesiae defensione*”; *Msza* zaś „*Ad tollendum schisma*” odtąd się nazywa „*Missā pro unitate Ecclesiae*”.

63. Wśród *modlitw „różnych”* usuwa się *modlitwę „Pro Imperatore romano”* i zamiast niej umieszcza się następującą:

Pro res publicas moderantibus

Oratio

Omnipotens sempiternus Deus, in cuius manu sunt omnium potestates et omnium iura populorum: respice benignus ad eos, qui nos in potestate regunt; ut ubique terrarum, dextera tua protegente, et religionis integritas, et patriae securitas indesinenter consistat. Per Dominum.

Secreta

Propitiare, Domine, preces et hostias famulorum tuorum, et propter nomen tuum patriae defende rectores; ut salus servientium tibi principum, pax tuorum possit esse populorum. Per Dominum.

Postcommunio

Protege, Domine, famulos tuos subsidiis pacis; et corporis et spiritualibus enutrens alimentis, a cunctis hostibus redde securos. Per Dominum.

ZMIANY W MARTYROLOGIUM RZYMSKIM

ROZDZIAŁ I

ZMIANY W ELOGIACH ŚWIĄT I OFICJÓW RUCHOMYCH

1. Pro festo sanctae Familiae.

Rubrykę, która poprzedza elogium odnoszące się do tego święta należy poprawić w następujący sposób:

Sabbato ante dominicam, quae occurrere potest a die 7 ad diem 13 Ianuarii inclusive.

2. Pro dominica prima Passionis.

Rubrykę i elogium zmienić w następujący sposób:

Sabbato ante dominicam primam Passionis.

Dominica prima Passionis.

3. Pro commemoratione septem dolorum B. Mariae Virg.

Rubrykę i elogium zmienić w następujący sposób:

Feria quinta post dominicam primam Passionis.

Commemoratio septem dolorum beatissimae Virginis Mariae.

4. Pro dominica II Passionis.

Rubrykę i elogium zmienić w następujący sposób:

Sabbato ante dominicam secundam Passionis, seu in palmis.

Dominica secunda Passionis, seu in palmis, quando.

5. Pro litanis maioribus.

Rubrykę należy zmienić w następujący sposób:

Feria tertia infra octavam Paschae, quoties ipsum Pascha, vel secunda infra octavam Paschae, in diem 25 aprilis inciderit.

6. Feria tertia ante dominicam tertiam post Pascha.

Usunąć rubrykę oraz elogium odnoszące się do uroczystości św. Józefa.

7. Feria tertia ante dominicam quartam post Pascha.

Usunąć rubrykę i elogium odnoszące się do oktawy uroczystości świętego Józefa.

8. Feria quarta infra octavam Ascensionis Domini.

Usunąć rubrykę i elogium odnoszące się do oktawy Wniebowstąpienia Pańskiego.

9. Feria quarta infra octavam sanctissimi Corporis Christi.

Usunąć rubrykę i elogium odnoszące się do oktawy tego święta.

10. Feria quinta infra octavam sacratissimi Cordis Iesu.

Usunąć rubrykę i elogium odnoszące się do oktawy tego święta.

ROZDZIAŁ II

ZMIANY W ZASADNICZEJ CZĘŚCI MARTYROLOGIUM¹⁾

11. Kalendis Ianuarii (1 ian.).

Pierwsze elogium zmienić w następujący sposób:

Octava Nativitatis Domini nostri Iesu Christi.

Na drugim miejscu wpisać:

Circumcisio eiusdem Domini nostri Iesu Christi.

¹⁾ Przeprowadzając te zmiany należy zważyć także na Kalendarz własnej diecezji lub Zakonu.

12. Quarto Nonas Ianuarii (2 ian.).
Usunąć pierwsze elogium:
Octava sancti Stephani Protomartyris.
13. Tertio Nonas Ianuarii (3 ian.).
Usunąć pierwsze elogium:
Octava sancti Ioannis, Apostoli et Evangelistae.
14. Pridie Nonas Ianuarii (4 ian.).
Usunąć pierwsze elogium:
Octava sanctorum Innocentium Martyrum.
15. Nonis Ianuarii (5 ian.).
Usunąć pierwsze elogium:
Vigilia Epiphaniae Domini.
16. Idibus Ianuarii (13 ian.).
Zamiast elogium: Octava Epiphaniae Domini, umieścić Commemoratio
Baptismatis Domini nostri Iesu Christi.
17. Quintodecimo Kalendas Februarii (18 ian.).
Usunąć pierwsze elogium:
Cathedra sancti Petri Apostoli, qua primum Romae sedit.
Początek następnego elogium winien brzmieć:
Romae Passio sanctae Priscae...
18. Sexto Kalendas Februarii (27 ian.).
W elogium św. Anieli Merici zmienić ostatnie słowa w następujący
sposób:
Eius tamen festivitas Kalendis Iunii celebratur.
19. Octavo Kalendas Martii (2 febr.).
Zamiast pierwszego elogium: Antiochiae Cathedrae...
umieścić następujące:
Cathedra sancti Petri Apostoli, qua primum Romae sedit,
z dnia 18 stycznia.
20. Septimo Kalendas Martii (23 febr.).
Usunąć pierwsze elogium:
Vigilia sancti Matthiae Apostoli.
W roku przestępnym czyta się tylko:
Commemoratio plurimorum...
21. Quarto Kalendas Maii (28 apr.).
Należy usunąć elogium św. Witalisa Męczennika.
22. Kalendis Maii (1 maii).
Elogium świętych Apostołów Filipa i Jakuba przenieść na dzień 11 ma-
ja, na pierwsze miejsce, a zamiast niego umieścić następujące:
Sollemnitatis sancti Ioseph officis, Sponsi beatæ Mariae Virginis,
Confessoris, opificum Patroni.
W elogium św. Piusa V usunąć wyraz item.
23. Quinto Nonas Maii (3 maii).
Elogium Znalezienia Krzyża św. umieścić w tym dniu na ostatnim
miejszu.
W elogium św. Aleksandra i Towarzyszy wykreślić słowa Papae primi.
24. Pridie Nonas Maii (6 maii).
Elogium św. Jana Apostoła i Ewangelisty umieścić w tym dniu na dru-
gim miejscu.
25. Octavo Idus Maii (8 maii).
Elogium Ukazania się św. Michała umieścić w tym dniu na ostatnim
miejszu.

26. Pridie Kalendas Iunii (31 maii).
Pierwsze elogium umieścić w następnym dniu na pierwszym miejscu, a zamiast niego wpisać następujące:
Festum Beatae Mariae Virginis Reginae.
27. Quintodecimo Kalendas Iulii (17 iunii).
Na pierwszym miejscu umieścić następujące elogium:
Sancti Gregorii Barbadici, Cardinalis, Episcopi et Confessoris, cuius dies natalis sequenti die recensetur.
28. Quartodecimo Kalendas Iulii (18 iunii).
Na trzecim miejscu umieścić następujące elogium:
Patavii Sancti Gregorii Barbadici, Veneti, Cardinalis et Bergomatis primum, deinde Patavinae dioceseos Episcopi, quem mira virtutum et pastoralis sapientiae laude conspicuum, Ioannes vigesimus tertius Sanctorum corona insignivit. Ipsi tamen festum pridie huius diei celebratur.
29. Quarto Kalendas Iulii (28 iunii).
Na końcu elogium św. Ireneusza dodać:
Ipsi tamen festivitas quinto Nonas Iulii celebratur.
30. Kalendas Iulii (1 iulii).
Usunąć pierwsze elogium:
Octava Nativitatis sancti Ioannis Baptistae.
31. Quinto Nonas Iulii (3 iulii).
Na pierwszym miejscu umieścić:
Sancti Irenaei, Episcopi et Martyris, que migravit in caelum quarto Kalendas Iulii.
Elogium św. Leona umieścić na szóstym miejscu, to znaczy po elogium św. Męczenników Marka i Mucjana.
32. Pridie Nonas Iulii (6 iulii).
Usunąć pierwsze elogium:
Octava sanctorum Apostolorum Petri et Pauli.
33. Tertio Idus Iulii (13 iulii).
Usunąć pierwsze elogium:
34. Decimo septimo Kalendas Augusti (16 iulii).
Zmienić początek pierwszego elogium w następujący sposób:
Commemoratio beatae Mariae...
35. Duodecimo Kalendas Augusti (21 iulii).
Na pierwszym miejscu umieścić następujące elogium:
Sancti Laurentii de Brundysio, Confessoris et Ecclesiae Doctoris, ex Ordine Fratrum Minorum Capuccinorum, qui sequenti die migravit in caelum.
36. Undecimo Kalendas Augusti (22 iulii).
Na drugim miejscu umieścić następujące elogium:
Ulyssipone, in Lusitania, natalis sancti Laurentii de Brundysio, Confessoris, ex Ordine Fratrum Minorum Capuccinorum, quem verbi Dei praedicatione, caelesti doctrina, pontificiis legationibus rebusque ad Dei gloriam et Ecclesiae utilitatem feliciter gestis praeclarum, Leo Papa decimus tertius Sanctorum festis adscripsit, et Summus Pontifex Ioannes vigesimus tertius universalis Ecclesiae Doctorem declaravit, eiusque festum pridie huius diei celebrari iussit.
37. Nono Kalendas Augusti (24 iulii).
Usunąć pierwsze elogium:
Vigilia sancti Iacobi Apostoli.

38. Quarto Kalendas Augusti (29 iulii).

Usunąć elogium św. Feliksa drugiego.

Następne elogium poprawić w ten sposób:

Romae, via Portuensi, sanctorum Martyrum Felicis, Simplicii, Faustini et Beatricis, temporibus...

39. Kalendis Augusti (1 aug.).

Pierwsze elogium umieścić na ostatnim miejscu w tym samym dniu.

40. Tertio Nonas Augusti (3 aug.).

Elogium Znalezienia św. Stefana umieścić na ostatnim miejscu.

41. Pridie Nonas Augusti (4 aug.).

Elogium św. Jana Baptisty-Marii Vianney (na drugim miejscu) zmienić w następujący sposób:

In vico Ars,.... quem Pius Papa Undecimus in Sanctorum numerum retulit, et omnium parochorum caelestem Patronum constituit. Ipsius tamen festum sexto Idus huius mensis recolitur.

42. Sexto Idus Augusti (8 aug.).

Na pierwszym miejscu umieścić elogium św. Jana Baptisty Marii Vianney z następnego dnia.

43. Sextodecimo Kalendas Septembris (17 aug.).

Usunąć pierwsze elogium:

Octava s Laurentii Martyris.

44. Tertiodecimo Kalendas Septembris (20 aug.).

Na drugim miejscu umieścić następujące elogium:

Romae depositio sancti Pii decimi, Papae et Confessoris, fidei integritatis et ecclesiasticae libertatis propugnatoris invicti, religionisque zelo insignis, cuius festum tertio Nonas septembris recolitur.

45. Undecimo Kalendas Septembris (22 aug.).

Usunąć elogium:

Octava Assumptionis beatae Mariae Virginis.

W drugim elogium, które należy przesunąć na pierwsze miejsce, należy skreślić wyraz: eiusdem.

46. Decimo Kalendas Septembris (23 aug.).

Należy usunąć pierwsze elogium:

Vigilia sancti Bartholomaei Apostoli.

47. Tertio Nonas Septembris (3 sept.).

Na pierwszym miejscu należy umieścić następujące elogium:

Sancti Pii Papae decimi, cuius natalis dies tertiodecimo Kalendas septembris recensetur.

48. Decimo septimo Kalendas Octobris (15 sept.).

Usunąć pierwsze elogium:

Octava Nativitatis beatae Mariae Virginis.

W następnym elogium, które staje się pierwszym, usunąć wyraz: eiusdem.

49. Duodecimo Kalendas Octobris (20 sept.).

Usunąć pierwsze elogium:

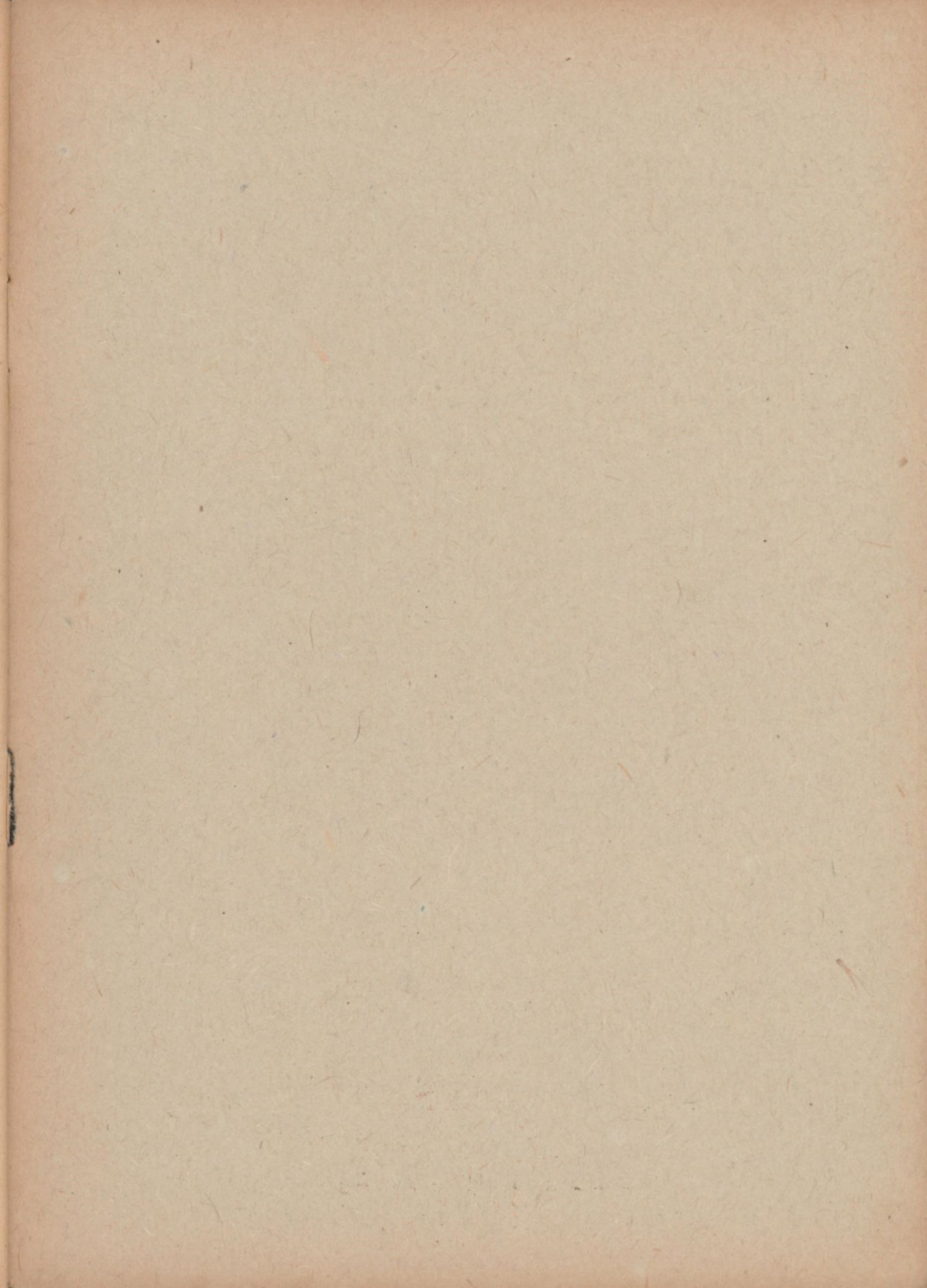
Vigilia sancti Matthaei, Apostoli et Evangelistae.

50. Octavo Kalendas Octobris (24 sept.).

W pierwszym elogium zamiast festum ma być Commemoratio.

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

Za pozwoleniem Władzy Duchownej

Wydaje Kuria Biskupia w Gorzowie Wlkp.
Druk: Gorzowska Drukarnia Akcydensowa w Gorzowie Wlkp.
Zam. 1658 VI. 1961 — F-5 — Nakład 1.200